

ויבואר בגמרא שהענישה כאן היא תקנת חכמים, לנהוג את הנדר לחומרא, על אף שנדרם לא היה נדר, ולא היו צריכים להשאל עליו כלל.

וחכמים אומרים: פותחין להן "פתח" להתיר את נדריהם ממקום אחר, לחרטה, שאילו היו יודעים בו הם לא היו נודרים, ומלמדין אותן ומוכיחים אותם על שנדרו, כדי שלא ינהגו קלות ראש בנדרים.

גמרא

והוינן בדברי רבי מאיר:

הא גופא קשיא!

תחילה אמרת: אין נשאלין להן. ומשמע, לכאורה, שאין טענתם נחשבת לפתח, וחל נדרם.

ואילו הדר, אחר כך תני בדברי רבי מאיר: אם נשאלו — עונשין אותן, ומחמירין עליהן!

ומשינינן: אמר רב יהודה, הכי קתני: וכולן, אין צריכין שאלה, לפי שאין נדרם נדר.

במה דברים אמורים — בתלמיד חכם, היודע שאין זה נדר, ולכן גם אינו בא להשאל עליו.

אבל בעם הארץ, החושב שהוא נדר הזקוק להתרה, שבא לישאל עליו לפני חכם — עונשין אותו, ומחמירין עליו.

ומבאר הגמרא: בשלמא "מחמירין עליו" — דלא פתחינן ליה בחרטה.

אלא "עונשין אותו" — היכי דמי?

כדתניא: מי שנזר, ועבר על נזירותו — אין נזקקין לו חכמים להשאל עליה מיד — עד שינהוג בו איסור של נזיר בימים שנהג בהן היתר, דברי רבי יהודה.

אמר רבי יוסי: במה דברים אמורים שצריך לנהוג איסור כימים שנהג בהם היתר — בנזירות מועטת, שהיא שלשים יום.

אבל בנזירות מרובה — דיו שינהג איסור ל' יום, ואפילו אם נהג ימי היתר יותר משלושים יום.

אמר רב יוסף: הואיל ואמרי רבנן אין נזקקים לו — בי דינא דמזדקקי לו, להשאל על נזירותו מיד — לא עביד שפיר! אין בית דין זה עושה כשורה.

רב אחא בר יעקב אומר: משמתנין ליה, מגדים בית דין שכזה.

שינינו במשנה: וחכמים אומרים: פותחין לו פתח ממקום אחר.

תנא: לעולם אל תהי רגיל בנדרים — שסופך לבוא למעול בשכונעות.

ואל תהי רגיל אצל עם הארץ — שסופך להאכילך טבלים.

אל תהי רגיל אצל כהן עם הארץ — שסופך להאכילך תרומה.

ואל תרבה שיחה עם האשה — שסופך לבא לידי ניאוף.

רבי אחא ברבי יאשיה אומר: כל הצופה בנשים — סופו שהוא בא לידי עבירה. וכל המסתכל בעקבה של אשה — הויין לו בנים שאינן מהוגנין.